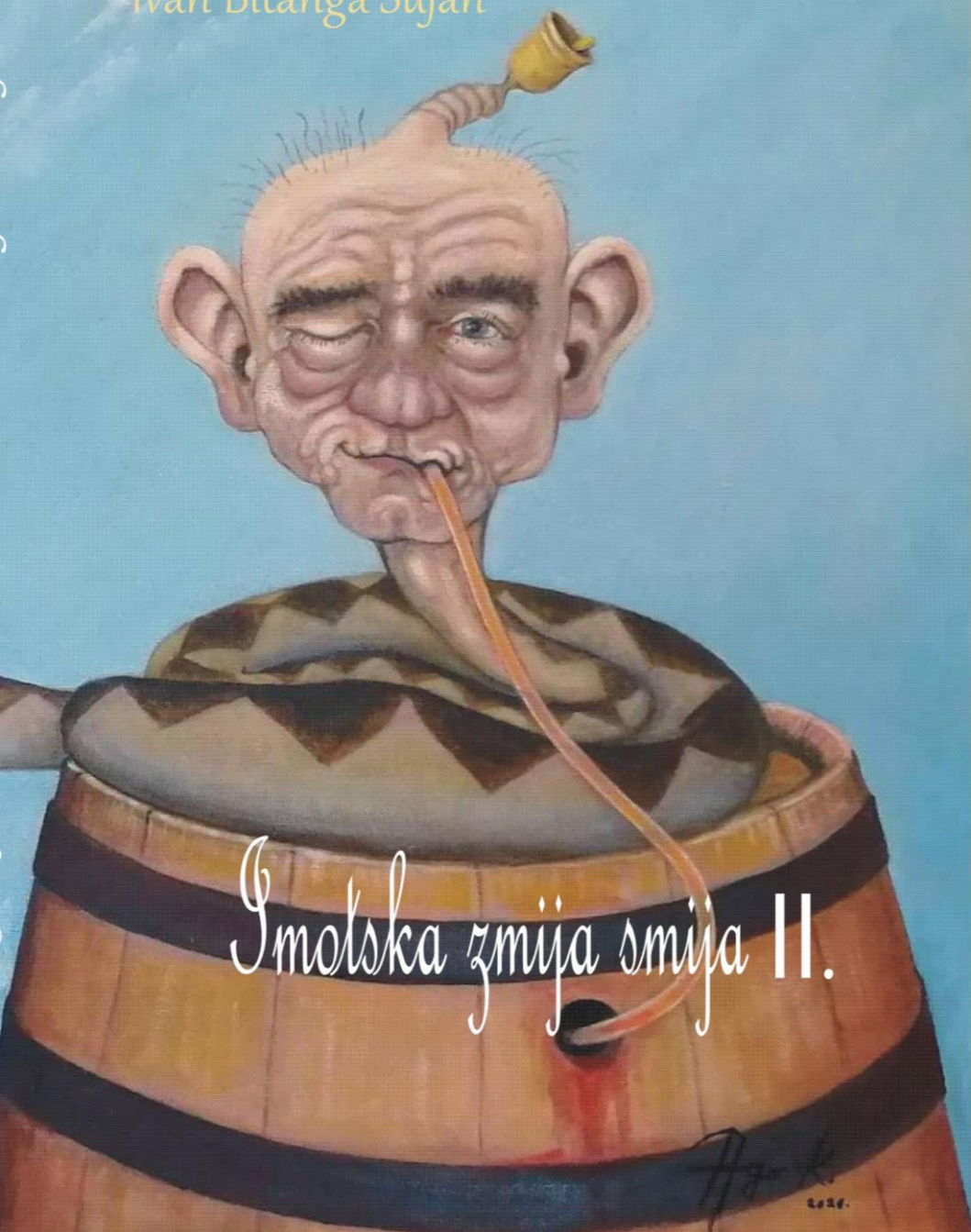

Ivan Bitanga Šujan

Smolska zmiija smija II.

Šujan
2006.

IVAN BITANGA ŠUJAN / IMOTSKA ZMIJA SMIJA II.

maticahrvatska

Nakladnik
Ogranak Matice hrvatske u Imotskom

Za nakladnika
Milan Glibota

Sunakladnik
Udruga hrvatskih aforista i humorista

Urednik
Mladen Vuković

Slika na naslovnici
Augustin Kujundžić Ago

Fotografije
Iz privatnih zbirki

Karikatura
Perica Majić "Miličić"

Tiskano u kolovozu 2023.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Sveučilišne knjižnice u Splitu pod brojem 190820037.

ISBN 978-953-8414-16-9

Ivan Bitanga Šujan

IMOTSKA ZMIJA
SMIJA
II.

Runović, 2023.

Glumac, pisac i komičar Marijan Grbavac Mirić

IVANOVA NOVA DOTA ANEGDOTA

Humor je iskra koja osvjetljuje široke predjele života.

Milan Kundera

Dvije godine nakon prve zbirke imotskih pučkih zgoda, dogodovština i berekinada, ohrabren dobrim odjekom grohotom smijeha čitatelja, spojivši uho i pero u umijeću „otimanja radosti danima što bježe“ Ivan Bitanga Šujan dopisao je još devedesetak anegdota, tog sitnog (mikrostrukturnog) književnog diskursa, kratke poentirane pučke usmeno prenošene priče, koju smatraju jezgrom iz koje se razvila novela. Anegdotu (grč. ἀνέκδοτον – neobjavljeno djelo) srećemo još kod Diodora Sicilskog i Marka Tulija Cicerona prije Krista, ali joj povjesnica kaže da ju je ustoličio Prokopije u svom spisu Historia arcana opisavši skandale na dvoru cara Justinijana (527. – 565.) i sve do 18. stoljeća bitna im je odslika da je riječ o neobjavljenom spisu. Anegdote, te carice među malim humorističkim vrstama, u malo duhovitih ali i zajedljivih riječi pruže mnogo ozračja o slavnim i manje poznatim osobama i događajima svoga doba. *Anegdota je kao ključanica kroz koju se više vidi nego kroz širom razjapljena vrata* – kazao bi već stoljeće i pol star dragi Gustl – Antun Gustav Matoš.

I kroz ove smješice, koje je Šujan brižno zapisao od svojih brojnih subesjednika iz više mjesta Imotske krajine, bubri život našega malog čovjeka sa svim njegovim kušnjama i zebnjama, feštama i radostima. Opisane su

doskočice iz teškog poljoprivrednog rada, iz doba neimaštine i siromaštva gdje je sretna prigoda bila kada bi se težak „omrsio“ komadićem slanine i mesa (pa se i u susretu s dragim prijateljem i razveseljeni Maće osjeća kao da se omrsio). Neke su dogodovštine preživjele i više od pola stoljeća pa je njihovo čitanje lijepa zgodica da se sjetimo i njihovih junaka, ako više nema tko da ih se spomene i plati im misu zadušnicu. Vremenski je to luk od prvih žuljeva gastarbajtera, napretka letom ekonomskom klasom, do početka Domovinskoga rata, kada su oni, zna se koji, već zauzeli sva mjesta u logistici i podaljim redovima od prve crte bojišnice. Čuju se i odjeci gange iz maškara i lova, tumači nam se pomanjkanje krađa zbog svih posvađanih u selu ili nemogućnost pomoći prijatelju da se ne bi prekinulo svoje dangubljenje, ističe se promućurnost sadnje krumpira kod puknutih vodovodnih cijevi, u čiji zimi traži se još nediljak dana boravka u zatvoru, pristaje se i na fratarsku spizu, a neizbježna je i pokoja (ne)zgodica s nogometašima Mračaja i (nesuđenog) Hajduka. Tko je vidio humoresku bez suglasja zeta i punice, nevjeste i svekrve, udvaranja curama i hvalisanja o odrađenom „mr-snim“ poslicima kada se laži nadotežu do vrha Biokova, ili mudrih savjeta u kartaškim igrama u bircuzima s neizbježnim dobacivanjima konobaricama, a jedna se baba pita zar se može naplaćivati i tek nekoliko gutljaja kave na dnu šalice.

Najviše je vedrine kad prorade geni maligna i ne prepozna koja je već treća čaša na redu, pa makar se vino proizvodilo u koprodukciji sa „žlibom“ (vodom iz nje), a kada to prijeđe u navadu, kada dođe doba da i čovjek tre-

ba remont na kanalu, onda se traže doktori čije zapovijedi nisu stroge ne bi li se njegova zadana količina pića prepolovila, ako već žena umjesto brave nije stavila poskoka koji ujda za grlo i razum. U to kolo utegljene su i domaće životinje, onemoćali stari konj, magare, krava, mršava mačka i koza (od koje se ni na Veliki petak čovjek ne bi omrsio), a sve treba začiniti uz mirise pure i (ukradene) kokoši u loncu, a nije loša ni janjetina na ražnju...

Neke se pošalice mogu odčitati i dvojako, kako Vam je draže čuti, pa u izjavi „Iđen, m̀anit, u loze“ sami sebi odgovorite ide li to čovjek u vinograd promanjivati (manit') loze, ili zato što je ma(h)nit pa i dalje radi ono što je teško i neisplativo.

Time naćinemo i još jednu osobitost ove zbirke: sva je zapisana na mjesnom pućkom zavićajnom govoru, zapadnim novoštokavskim ikavskim izgovorom čije je glavno vokalno obilježje ikavski refleks jata, imoćanskom govoru u kojemu se ugnijezdila i pokoja rijeć na ijekavici književnog standarda, osebujna jezićna mišanca u kojoj stare turcizme i arhaizme sve više zamjenjuju anglizmi u suvremenom vlaškom koineu. Uz rotacizme i adrijatizme, kontrakcije (sažimanja) samoglasnićkih skupina, ćeste su redukcije samoglasnika (*utobus*; < *autobus*) i suglasnika, osobito fonema *h* i na poćetnom slogu (*rana*; < *hrana*) i u sredini rijeći (*manit*; < *mahnit*)... Ćitateljima koji nisu svikli tom jeziku nekoliko lokalizama pokušava se objasniti malim rjećnikom na kraju knjige.

I na koncu, valja zahvaliti na ovoj m̀ani koja nam pada s neba, Šujanovoj doti anegdota, darovanim kriška-ma smijeha koji lijeći ovaj sve bolesniji svijet, za koji je

Milan Kundera (prezime bi mu moglo pod naški značiti nešto poput Picukarić), koji je u svoje romane također ucjepljivao brojne anegdote, govorio: *Plaši me svijet koji je izgubio smisao za humor. (...) Zvuk smijeha je nadsvođena kupola hrama sreće.* I još jedna pohvala: ovo je već četvrta knjiga anegdota koju samo u ovom desetljeću objavljuju trojica imotskih autora, svjedočeći kako nad Imotom, novom prijestolnicom hrvatskoga humora, i dalje svijetli „*vječno nasmijano nebo*“.

Neka ostanu upamćene!

Mladen Vuković

KONJ

Priča mi kum. Marijan je konjon ora njivu na Kamenmostu. Konj je bio jadan neuranjen, kost i koža, raga. Baš ispaćen. Sve je bio u redu na početku, jedno kraće vreme. Međutin kad se konj umorio a to je bilo vrlo brzo, od umora se izvalio u brazdu i tako osta ležat. Nije mrtav a nije ni naročito živ.

U te mire prolazio puton njegov kum Ante. Marijan ga spazi, mane mu rukon da dođe. Kad je kum doša zavapi Marijan:

- Kume, molin te pomози mi dignit konja pa ću i tebi uzorat.

JURETA I IVA

Nestašan je bio Jureta. Ma došlo vreme i prošla mladost. Pritisnile godine. Pante se njegove tri legendarne situacije:

Kad je piša pa popiša gaće, a Iva mu se rugala:

- A Jureta, šta ti se to dogodi?

On joj odgovori:

- E moja Ive, na kliko je vrata pokuca dobro da je ikako živ.

*

Doktor Tandara mu zabranio piće, u smislu da pripolovi, šta je Jureta prokomentira:

- Dobro, unda je to tri litra.

*

U zadnju mu doktor Tandara zabranio skroz piće. Doznala Iva za to pa mu podrugljivo dobaci:

- A, unda ni kapi više?

- Bona Ive, ako mi je zabranio pit nije odnio ključ od konabe.

KARTANJE ZA KOKOŠ I PURU

Pere Čale i ekipa igrali na karte. Poraženi ima spremić kokoš i puru, odma po završenom kartanju. Pere je dobio te poraženi odoše po kokoš, a di će neg ukrast je u Perinu kokošinjcu. Kako je bila noć zgrabe prvu s reda, očepušaše je te prija stavljanja u lonac pokazaše je kartašima za stolon. Kako je ista bila nekako mršava i jadona, ugledavši je a i (naravno) ne pripoznavši, Pere progovori:

- U velikoj li je neimašćini ta resla!

DOMOVINSKI RAT

Devedeseti, Lala se stavlja na raspolaganje domovini te odlazi u Imotski u vojni odsjek. Službenik pogleda podatke, godina rođenja i ostalo. Odmiri ga od glave do pete te vidivši vremenog gospodina pred sobom progovori:

- Za prvi redova niste, a logistika popunjena.

POSKOK

Mate je bio ljubitelj dobre kapljice. Kako je žena Iva to znala borila se na sve moguće načine ne bi li izbiga iskušenja glede uzvišenih stanja. U tu svrhu sakrije i rakiju u dimnu kužinu kako je ne bi Mate naša, ali kako bi bila sigurna dobaci mu u razgovoru:

- Moj Mate, jučer sam vidila poskoka u dimnoj kužini, ima siguro metar u njemu.

Prošlo od toga par dana. Mati se upalila lampica. Nešto bi popio ali nema nigdi ništa. Nakon duge potrage namiri se on u dimnoj kužini na rakiju koju je žena mu Iva sakrila te se iste nauživa do besvisti. Tako okripljen dođe u kuću ženi te joj obznani:

- Ive, ja san smaka onoga poskoka.

GASTARBAJERSKA PRIČA

Banana radio u Norveškoj, ko vozač. Prigodon jednog dolaska kući pitali ga susjedi:

- Kako je tamo?
- Oni su za nami zaostali trijest godina - odgovori Banana.
- Kako to?
- U nji je još dobro - zaključí Banana.

SUSRIT

Kad bi Maće susrio nekoga koga je volio trevit ima bi običaj kazat:

- Kad te vidin ko da san se omrsio.

OSVAJAČI

Glavni akteri Gale i Papica. Naši ljudi koji su život proveli u Osijeku. Mjesto zbivanja gostionica Zrinski u Runoviću. Gosti namjerno (po dogovoru) hvale Galine osvajačke pohode na žene u Osijeku. Trajalo to debele po ure. Dodijalo Papici to hvaljenje bez pokrića pa reče:

- Sve šta je on j... ja bi naranio s po kila kruva.

UTAKMICA

Igra NK Mračaj utakmicu u Dugom Ratu. Trener Šare. S kartaškog stola ukrca se u autobus i pravac Primorje. Međutin kako je bio umoran zaspe na klupi kod rezultata 1:0 za domaćina. Tako završilo poluvrime, a njega niko nije budio. Sridinon drugog poluvrimena, kad se iznenada probudio, trljajući oči pita on rezervnog igrača:

- Koji je rezultat?
- 2:1 za Mračaj - odgovori ovaj.
- U p.m. jesmo in nadavali - zaključí Šare.

PSIHIJARIJA

Mijo i ćaća mu Lola posjetili Peru na psihijatriji.

Pere: Ovo je ludnica.

Lola: Šta kaže? - obrati se Miji, kako je loše čuo.

Mijo reče: Kaže da je ovo ludnica.

Primakne se Lola Peri pa mu prozbori ispod glasa:

- Ako je moguće ikako isčupaj se odovlen.

Nedugo, vrati se Pere kući a prvi ga susid upita:

- Kako tamo, Pere?

- Super, super. Ima dosta naši - odgovori Pere.

MIJO VERTIKALAC U ŽENSKOM WC-U

Bili svati. U muškon WC-u gužva a Mijo treba obaviti svoju potrebu. Ode on u ženski WC. Kad ga ugleda, jedna dama vrisnu:

- Gospon, ovo je za žene!
- I ovo je za žene, gospođo - odvрати Mijo spremajući „instrument“ na mjesto, zakopčavajući šlic.

PROBA U HAJDUKU

Mate Puljiz „Živac”, bivši loptar, sad već s kojom godinom manje od sedamdeset, razgovara s unukom, koji isto voli i igra nogomet:

- I ja san ti bio na probi u Hajduku - obznani Živac unuku.
- Šta je bilo, dide?
- Rekli su da će se javit.
- Pa jesu se javili, dide?
- Nisu još - zaključi Živac.

Mate Puljiz Živac s unukom

ŽELJEZNE MATE

Prinoćio u Vinjanin Donjin kamion pun željezni mata. Ni jedna mata s njega nije valila pa pitali Notu Topića:

- Kako je to moguće?
- Niko s nikin u Topića ne razgovara ,a sam čovik ne more nosit matu - odgovori Nota.

OBID

Pokojni Šiljo i jedan njegov pajdo čekaju konobara u restoranu di su došli nešto prigrist. Čekanje se nemilo odužilo. Kako in je prikipilo čekat, u jednom trenutku se podigoše iza stola kako bi otišli.

U ton baš času banu konobar te ih upita:

- Šta vi želite?

- Želimo van sve najbolje - odgovori Šiljo te se on i pajdo uputiše put izlazni vrata.

MOGLO JE

Za stolon su Paško, supruga Ivanka i Paškina mater. Ivanka rondža. Te ovo, te ono, te slipa mater...

Potrajalo to popriličito. Kad je Ivanka ispucala šta je imala, progovori Paškina mater:

- Stro, moglo je proć i bez tebe.

PERICA LONČAR

- Kako si?
- Vrlo umorno.
- Šta radiš?
- Ništa.
- Ajde dođi mi nešto pomoć.
- Ne mogu. Moran dovršit svoje.

PARTIJA KARATA

Mijo i Pere tribaju kartat, ali prija će se dogovorit.

- Kako ćemo? - upita Pere.

- Ovako ćemo. Ja mišan 50 posto a ti mišaš 50 posto.

- Ništa posto, nego ćemo vako: jednu partiju mišan ja, jednu partiju mišaš ti - zaključí Pere.

STOLICA

Čovik iz Vira završio na psihijatriji. Smistili ga kako spada, ali su nastali problemi druge vrste. Stalno se, gotovo svakodnevno tužio psihijatru ustanove da ga maltretira kolega i gađa stolicon.

Dodijalo psihijatru te mu odbrusi:

- Pa gađaj i ti njega!
- Ne mogu, moja je meka - odgovori on skoro plačnin glason.

OĆU, GOSPOĐO

Jedan naš poznati grobar, a i ljubitelj dobre kapljice je glavni lik. Ukapa se pokojnika i on u grobu gleda di će kašetu metnit. Iznad njega, uz grob nabraja tužna udovica:

- Molin te, lipo mi ga stavi...

- Oću. Oću, gospođo, čin izaðen vanka - odgovori ukopnik, oko kog se širio miris rujna vina.

RUNOVIČKI IZUM

Zadnji godina velike suše. Nikako kumpiru ugodit, a njega najviše siju. Voda je tu prisudna.

Primitili mišćani da pričesto pucaju vodovodne civi pa se dositili: počeli sadit kumpir oko vodovodne mriže i problem riješen. Je, okrpe oni iz Vodovoda civi, ali one opet puknu na drugom mistu, tako da vode uvik ima. Hvala Bogu da naši snalažljivi ljudi iskoriste i te greze stvari, jer ako ima kumpira, sve štima. Čaša vina će se uvik naći.

LOV

Zvicer i Anta išli u lov na patke. Bilo ružno jesensko vrijeme, polje plivalo. Voda visine do krošnje vrba, kod Zmijine gomile. Privrnu se s lađon, ali se nekako dočepaju obližnje vrbe i popnu na grane krošnje. Onako mokri i jadni od studeni. Zvicer nerozan i beštima. Na to mu Anta reče:

- Što se neroziraš, neko će naić!

Vičuć su izgubili grlo, a spasili su ih ljudi, čuvši ih od Čulinovi kuća.

Vezano za ovaj događaj Baba Rošić je kazao:

- Da su umrli, ne bi ih trebalo prat.

ČELE

Čele ima veliki traktor pa je u svrhu reklame stavio na njega broj mobitela, te da ga se ne zove za oračke posle ako je vrednost radova ispod 50 eura (to se plaćalo i za vrime kuna). Angažira ga Paško jedne prigode, ali malo poskupo mu naplatio te je Paško tražio obrazloženje na što mu je Čele reka:

- Na žalost, radovi su učinjeni svecon a tu je veća tarifa.

*

Ne samo poljodjelske djelatnosti, on pokriva i kartaške. Jedno vrime je igra u paru s Mijon i imali su sjajne rezultate, a u to vrime naiđoše dvojica koji bi tili igrat protiv nji, na što ih sidajuć za stol Čele upozori:

- Momci, jeste vi čuli za nas?

*

Igra je na karte Čele u ugostiteljskom objektu Brana u Zmijavcima. Oko stola publika. Među navijačima i Mijo, a kako je Čele igra tu večer sjajno, Mijo oduševljeno zavika:

- Ja bi na Čeleta stavio kravu.

Mijo Babić Grgušić i Ivica Čapin Čele

KIRURŠKI

Mijo ima kirurški zahvat i kako je sve prošlo u redu, po starom dobrom običaju povede doktura i prateću svitu na ručak.

Kako je sve bilo sjajno od spize do atmosfere, zaboravili su vrime koje je brzo prolazilo. U nika doba progovori doktor:

- Mora bi ić. Sutra iman operirat kolino jednom pacijentu.

Mijo, želeć ga zadržat konstatira:

- Ostani, dokture. Nek ševa još jedan dan, šta će mu biti!

PRVI DAN ŠKOLE

Jedan naš mišćanin iz donjeg dila sela, šezdeseti godina pošao u školu. Nije baš bio skroz u „liveru“, što je i učiteljica primitila. Kad se vratio kući upita ga ćaća i mater:

- Sine, kako je bilo u školi, šta kaže učiteljica, u koji razred ideš...?

On in odgovori:

- Rekla je drugarica da mogu u koji oću.

DANAŠNJA OMLADINA

Peva zapovidio sinu Anti da nešto odradi, ali ovaj se oglušio na zapovid. Nakon nikog vrimenta upita ga Peva:

- Jesi li učinio šta san ti kaza?

- Nisan.

- Pa šta čekaš? - ljutito će Peva sinu.

- Čekan da zaboraviš šta si zapovidio - odgovori mu sin Ante.

Eh, današnja omladina.

*

Kako je Peva na slogove razlomio rič bajker i preveo istu?

Bajker: Baj ker = zbogon ćuko.

ALKOHOL

Naš (Imotska krajina) poznati mrtvozornik bio ljubitelj dobre kapljice. I ne bi u tomu bilo ništa loše da je ima karara. Ma pritra bi i to često. Doša je do toga da ga moraju smistiti u ustanovu za ličenje. U ustanovi, ko što i sleduje, ordinira i psihijatar komu je on obavezan doć na razgovor, koji vako teče:

Pita ga on odakle je, di živiš, šta i koga ima?... U oko psihijatra upane golema materijalna imovina pacijenta pa ga upita:

- I ti to sve stvorio a pio si čitavo vrime?

- E moj dokture, nisan ja pio od svoji para - odvrati mrtvozornik.

TETAK

Iša tetak u WC te upita tetku:

- Ima li u WC-u papira?
- Nema, ali imaš tu na stolu salveta.
- Mare, Mare, pa ne iđen ja ist!

MIKIĆEVE VRATOLOMIJE

Mikić peka rakiju. Ispeka, obavio posa i u kut prostorije odložio kotle. Sljedećeg jutra bane mu na vrata carinska kontrola. Ugledaju u ćoški kota i oće ga kaznit. Razgovor teče ovako:

- Nisan peka rakiju - reče Mikić.
- Nas to ne interesira, vama iđe kazna jer imate napravu za pravit.
- Dobro - uzrujano će Mikić te doda - i vi meni tribate dat dičiji.
- Zašto? Prema podacima kojima raspolažemo vaša dica su odrasla.
- Istina, neman ja malu dicu, ali iman napravu za pravit dicu - zaključi Mikić.

*

- Mikiću, kako živiš?
- Luksuzno.
- Kako?
- Iden luk i lijen suze.

Milan Petričević Mikić

*

- Orahovac molim - naruči Mikić u kavani.

Donese mu konobarica orahovac.

- Kako ti ide orahovac? - upita je Mikić

- Slabo - odgovori konobarica.

- Lij u čašu više, pa će ti bolje ić - odgovori joj Mikić.

*

Pita automehaničar Pića (Matković) Mikića kako je a on mu odgovara:

- Evo, ka i ova auta u tebe, vrime mi je za kanal.

VOZAČKI

Pelivan polaga vozački. Tu je instruktor dakako i sve kako spada. Prigodom skretanja livo zaustavi auto kako bi propustio vozila iz suprotnog pravca i unda pođe, ali kako nije izbacio iz brzine, a sta je u drugon pa u ton i pošā, auto trznu te se izgasi. Instruktor će mu:

- S kojom ideš?

- Ma, ne znaš je ti, s jednon iz Vinjana.

EKONOMSKA KLASA

Sedamdeseti iša Mijo avionon u Njemačku. U avionu bile dvi klase, biznis (nešto više ugođaja) i ekonomska (za prizemljuvu i radnike). S njim se pridesio i jedan gastarbajter, ali je pogrišio i sio u biznis klasu pa ga je stjuardesa zamolila da priđe u ekonomsku. Diga se on i iđe di je kazala te u prolazu dobaci ovin iz biznis klase:

- Šta je, ali ćete vi prija doći?

TREŠET

Igra se trešet. Mijo u špil karata ubaci još jednog dinarca. Dili se. Lola (Mijin ćaća) piše: Četvero (sva četri asa). Međutin, u suigrača mu dođe onaj dinara, kojega je Mijo stavio u špil, a koji je višak.

Nakon što je Lola reka da piše četvero, njegov suigrač, ne tijuć kvariti pisaniju reče:

- Da ne igraš sa mnon reka bi ti da lažeš.

MIKIĆ I MIROVINA

Vidi Mikić u Vodogradnji zlo, gasi se firma na očigled. Iđe i on spašavat glavu te radit o mirovini. Diš u tu svrhu već kod doktura di i ostali svit. Pozdraviše se oni po prijateljsku i upitaše za junačko zdravlje te uskoro priđoše na posa. Govori Mikić doktoru da mu treba u tu i tu svrhu potvrda a doktor će njemu:

- Ma daj, Mikiću, dobar si ti još. Šta ti vali?
- Pa, ta potvrda dokture - zaključí Mikić.

KAMUFLAŽA

Ivanka (sad umirovljenica) je radila kao učiteljica u Osnovnoj školi u Zmijavcima i u njenom razredu su bila i Šiljina dica.

Jedne prigode ošla u frizera, ošišala se i obojila kosu Ivanka, prominila garderobu, malo poradila na imidžu te takva susrila Šilju pa ga upita:

- Zašto dice nema već nekoliko dana u školi?
- Šta tebe briga, nji uči Ivanka! - ljutito odgovori Šiljo.

KRUV NAŠ SVAGDANJI

Markica bio zaposlen u pekari, ko vozač, razganja kruv. Usta bi rano i goni. Bilo to jedno vrime, more bit šest miseci, i Markica nesta, ko da je u zemlju propa, ali selo ko selo, doznali da je da otkaz. Pitali ga kad bi trevio:

- Di si, ne viđamo te, čujemo da si da otkaz?

Na upite Markica bi im odgovorio:

- Nema tu kruva!

ŠVABO

Jakov je pri ruci bio Švabi (pravom, ni riči našega ne zna) pri penjanju na Bijakovu. Nosio bi mu stvari prigodon uspona i bio na raspolaganju i za sve druge situacije koje bi mogle nastat, ko čovik komu je to zavičaj, i dakako ćoknit koju kunu.

Ma usprisa je Bijakova pa bi Švabo često prdnuo. Svaki put (a bilo je to oko desetak puta) kad bi Švabo to napravio Jakov bi popratio primjedbon:

- U krst ćaćin.

Ajde, dogurali su oni nekako do zacrtane točke, rasprostrli marendu i što god će prizalogajit. U tom času se Jakovu omakne pa i on prde.

Švabo se oglasi te reče:

- U krst ćaćin.

Jakov Čagalj

MRŠAVA MAČKA

Mirićev rođak Luka Ćorić, a njegov did Luka je glavni lik ove priče. A da bi sve bilo jasnije, nekoliko riči o Ćorićin. U Ćorića su najveće njive, u Ćorića je najveći traktor, u Ćorića je jednom riči sve naj.

S obziron na to, kad bi in prid kuću došla mršava mačka, did Luka bi ima običaj kazat (kao da se opravdava):

- Ova nije naša.

ZALIVANJE VRTLA

Prija noćnog izlaska ćaća Pere govori sinu Fligi:

- Ti manitaj dokle oš, i radi šta oš, ali oću sutra da je vrta ispod kuće zaliven ranon zoron.

Kako je Fligo bio hedonist, doša je prid zoru kući omamljen vinon i noćnin životon. Zaspā bi on na nogan ali zna šta je sinoć obeća ćaći pa se da odma na posa.

Ode, bolje reć otetura odma u vrt ispod kuće. Razvuče civ, baci usisnu i upali motor, te odma zaspā na bentu.

Nakon dvi ure eto ti Pere. Vidi motor radi, voda ne iđe u vrta. Baci pogled u jarak i ima šta vidit, u jarku ni kapi vode.

Probudi Fligu te mu reče:

- Boga ti, ajmo šta prija kući da nas neko ne vidi.

DO POLA

Davnih dana.

Matu je tribalo „staviti pod luda“, u svrhu čega ga odvedoše sucu da se isti osvidoči.

Šta će sudac, već postaviti mu pitanje kako bi raščistio dvojbu:

- Mate, kako bi ti nalio vodon bačvu bez dna?
- Vrlo lako, gospodine sudac, vi do pola ja od pola - odvrati Mate.

LIČENJE

Volio je Periša pogledat čaši u dno, malo više srknit i uživat u dobroj kapljici. Kako mu je sin bio doktor (sjever Hrvatske), da ne bude upadno proslijedi ga svom kolegi s ciljon da riješi ta problem. Rezultat toga je bio razgovor Periše i gradskoga doktura. Doktor po pravilu struke postavlja svakakva pitanja, sužava krug, u toj borbi se Periša skoro uznoio. Na kraju ga doktor upita:

- Koliko piješ (misleć na količinu)?
- Ne znan - odgovori Periša.
- Kako ne znaš?
- Pa... ja ga ne kupujen! - skrušeno će Periša.

KORIZMA

Bilo korizmeno vrime. Slava se zavitovala na strogi post (samo kruv i voda). Držala se ona toga popriličito ali ljudska je slaboća čudna. Njezin muž Boro je zateče s veton kruva namazan mermeladon.

Osta ukočena, uvaćena u zlo(dilu), a muž joj pripeli:

- Okreni bona, makar marmeladu zemlji.

Boro Lubina

MAČKARI

Bilo vrime mačkara. Drinovci. Tu su i mačkari iz susidne Sebišine. Puno svita i mačkara. Naravno i opojni sredstava, posebice vina, a vino ko vino, kako kažu jedna čaša za zdravlje, dvi za raspoloženje, a tri za ludost. Ovde se radilo o puno više od tri. Među mačkarima je bio i Branka. Dobar ali poružan s dugon koson i malo razrok.

U nika doba nasta pekljanija (gužva) i nered. Toliki da je došla i policija. Odma po dolasku su dreknili:

- Skinite maske.

Posluššaše. Branka je sta po strani i mirno promatra, nije bio čovik od problema. Do njega dotrča policajac i povišenin tonon mu se obrati:

- I ti!

- Ali, ja neman masku - prozbori Branka.

MAŠĆENJE

Bila je jesen. Vrime berbe. Trga se grožđe i gnječi. Ante je bio seoski dežurni kušač i veliki ljubitelj vina. Susida Ruža je išla pozbit drop i kako je u konabi bilo zagušljivo ona se onesvistila. Srića, naiša sin Iko te je u zadnji čas spasio uz pomoć hitre službe. Ruža se oporavljala i u toj fazi obađe je kušač Ante:

- E, Ruže moja, kamo sriće da si sa katrige pala prema naprid i udušila se u badnju.

- Jesi izludijo. Bog ti pamet prosvitlio. Pa šta bi bilo da san se u vinu udušila?

Zacakliše se Anti oči, sigurno zamislio situaciju pa joj odgovori:

- Niko ga ne bi tio pit, nego ja.

RUČAK

Šezdeset i neke, Duvnjaci su dolazili u naše krajeve orati i tako zaraditi koju paru, jer život bijaše pretežak, teška borba. U Repušića „Lole”, narodnog pjesnika, tako je završio jedan i orali su njivu u polju. Bila su ručena doba i Lolina žena Mara, donila je ručak. Posidnili oni u ladovinu pod vrbu, rasprostrli ranu.

U tom trenu Duvnjak se obrati Loli:

- Lole, mlada ti mater.
- Kusaj, Bosanac, kusaj - odvrati mu Lole.

RAZGOVOR

Sekul je ima neugodnog sugovornika s kojim se nikako nije moga sporazumit, ni nać zajednićki jezik ma koliko to Źelio.

Na kraju kad mu je dodijalo reće mu:

- Ne znan s koje strane prić, da bi te razumio.

TRGOVINA

U devedest i nekoj Faketi i dva njegova prijatelja ošli priko u Drinovce di su tribali kupit polovan auto. Auto nisu kupili. Svemu je kriv velik broj postaja a oni nisu ni jednu priskakali. Šanse da ova družina dehidrira bile su ravne nuli. Dobro se okitili rujnin vinon i raspoloženjen. Vraćaju se kući priko Drinovačkog brda, di je tada bila pokretna (pogranična) kućica slična kiosku.

Faketi pokuca na prozorčić i reče:

- Molin troje mišane čevape i litru a litru.

Na njegovo zaprepaštenje na prozorčiću se pojavi glava uniformiranog ni više ni manje nego policajca, koji vidivši u šta igra prozbori:

- Ajde, ajde samo polako.

Tek da se čitatelji ne zabrinu, družina je sretno stigla kući.

Marko Babić Faketi

SVATI

U ono vreme.

Ugostiteljski objekt Brod „Mirko Jelin“, u Cisti. Svati. Njih pedesetak. Tu je i Mijo. Popit će štogod i produžit do mlade. Bilo je to prija osamdesetih. Pilo se tu debela dva sata. Uglavnom su to bile pive, vino i mineralna. Služila jedna postarija žena. Prija nego šta će poč upita je Mijo:

- Išli bi mi dalje, kliko ova šćeta dođe (misleć šta su popili)?

Na te njegove riči otpasa ona travercu koju je imala oko pasa i prosu brdo čepova na stol te mu reče:

- Broji!

DVISTA MILIJUNA

U ugostiteljskom objektu Brana u Zmijavcima. Gleda se utakmica svjetskog prvenstva. Hrvatska - Brazil.

Komentiraju ljudi ko i sve drugo. Jedan reče:

- Ovo je čudo, nji ima dvista milijuna.

Na te riči javi se Mijo:

- Vidiš da igraju po jedanest.

GLAVOBOLJA

Jedan naš mišćanin ima problema s glavoboljon. U svrhu ličenja oša snimit glavu i donio nalaze doktoru. Gleda doktor, gleda nalaze pa mu reče:

- Vi nemate ništa u glavi.

Na te riči naš mišćanin mu zadovoljno odvrati:

- Hvala - i ode kući.

KAVA

Milica „Grgušića” je radila u svom kafiću „Zrinski” u Runoviću. Jutro. Puton prolazila jedna njezina prijateljica. U tom momentu nije bilo gostiju. Milica je pozove na kavu. Ova se odazvala.

Pije malu kavu. Mala šalica. Malo u njoj pri dnu kave. Sve nekako malo. Srkne ova to brzinski te se obrati Milici:

- I ti ovo njima naplaćuješ!?

KAVA U TIŠINI

Otiša Boro na kavu. U tom času zvoni mobitel. Zove Željko:

- Di si?
- Da ti pravo kažen. Oša san popit kavu, s miron.
- Kojin Miron?

VRBA

Volio je Mate rujno vino. Za društvo mu nije triba niko jer je i žena Mara bila ljubitelj dobre kapljice.

Jedne prigode išla ona dat gudinin lokat. Sić spirina i pravac kućar. Ma kako je bila malo u „drugom” stanju od vina, umisto u korito izlije gudinin po papcima. Gleda to iz neposridne blizine Mate pa joj dobaci:

- Mare, Mare, nije guče vrba.

NARAVNI KARTAŠI

U ugostiteljskom objektu Brana u Zmijavcima, odvija se partija karata, i to igra se trešeta. Jedan od sudionika meča piše tri duje bez trice kupa i niko ne reagira a igra se odvija dalje, bez ikakvih komentara, i problema.

Eh, šta su ti naravni igrači.

POLJOPRIVREDNI JEZIČNI ZAPIS

- Di ćeš?
- Iđen, manit, u loze.

ULET NA IMOTSKI NAČIN

Vraća se Zlatko s FINA-e oko podne. U Imotskom kod Tinova spomenika side dvojica za stolon, piva ispidr nji, svaki ima po par zubi. Čudna družina. Niz stepenice prema njima iđe ženska ko metak dotirana, zgodna i vodi pasa na priuzi. Odman in je ona upala u oko i kad je bila blizu stola jedan se odvaži na ulet (udvaranje), te jon dobaci:

- A, ujda li?

Zlatko Lubina

MAĆA

Te godine bila nikakva godina. Puno kiše i vlage. Kako loza to slabo podnosi, naravno obolila i uvalila je maća.

Posebno je to oboljenje teško palo Draganu Dragoviću „Tišljeru”. Upanćen je njegov razgovor s prijateljom:

- Maćalo, sve se maćalo - Dragan će.
- Ma nije baš tako totalna šćeta - ovaj će.
- Ma šta nije. Maćalo se, sve se maćalo. I žica se maćala - završi Dragan.

RAKIJA

Ratno vrijeme, devedesete. Otiša „Šicer” braniti domovinu. Ma rat se vodio i u kući. Uvijek neka pekljanija (gužva) u kući zbog rakije koju bi ćaća Marijan trošio. Dodijalo to „Šiceru”, jedan dan, uze ljutit drvenu bačvu, možda je u njoj bilo još pedesetak litara rakije i brana je on iz kuće. Na ramenu puška, i jasna namjera da je izrešeta i uništi. Za njin ide ćaća Marijan. Zaustavio se „Šicer”, odložio bačvu na zemlju u namjeri da pristupi zadnjem činu. U tom trenutku ćaća kleče prido bačvu i reče molećivim glasom:

- Sine, kad završiš s njom, ukumi u me.

Završila je priča kompromisom. Ćaća je smanjio doze, a ukućani su napokon uživali u blagodatima mira.

STRIC PERE

Svašta zna kum Emil. Spomenio me jedne priboravljene priče a grijota bi bila ne zapisat je. Stric Pere je kao nastavnik radio u OŠ Runović, i tu je dočeka mirovinu. Da bi mirovina bila veća uvjerali ga da se treba spremić kokoš i pura, što je žena Ana i učinila. Za stolon gosti a i Marko (Buđin), koji joj se obrati u vidu protesta njegovoj ženi:

- Ane, čudan ovi tvoj kokot!
- Domaći, stro. Ništa mu ne vali - odvrati Ana.
- Je, je, Ane, samo ima tri glave i jedan batak - zaključić Marko, i osta upanćeno.

MILAN

Emilov stric, Milan vratio se iz Pariza. Sio za stol u Mijinoj gostionici u Runoviću i pije kavu. U Domu se održava neki sastanak ali nema kvoruma. U gostionicu uliće sekretar Miško, moli ga da dođe par minuta i samo dignu ruku kad triba, na što Milan ne pristaje i odgovara mu:

- Čuj, Miško, Jugoslavija je konj koji trči utrku sam sa sobom. Tako da to nema smisla.

*

Ranoranilac je bio Milan. Jedno jutro zastane na utobuskoj postaji te poče razgovor s Dragon, koja je čekala utobus za Imotski:

- Čuj, Draga, imaš lijepe cipele.

- A, iman Milane.

- A jesu bile skupe?

Tako su pljuštali pitanja i odgovori jedno petnest minuta, i na kraju začini Milan razgovor pitanjen:

- A je li, Draga, jesu to muške ili ženske cipele?

FRATROVA SPIZA

Radio Beganić neke građevinske radove kod fratra u Runoviću. Ko što je i red bio upita ga fratar:

- Šta će majstor danas jesti - želeć mu ugodit.

Beganić, znajući kako se kvalitetno fratri rane, odgovori:

- Ne bi ja, oče, mimo Vas.

IĆE

Iće Katin, čovik sklon humoru, prolazi pokraj vinograda di Markuza veže loze. Iće ga bez ikakva razloga napane ričmeno i svašta mu izgovori. Ovaj se iznenadi, a kako je bio naravan čovik upita Iću poradi čega sve to.

Iće, inače ljubitelj vina, mu pojasni vako:

- Kakav si ti čovik kad vežeš svoga najvećeg prijatelja?

Osta upanćena zgodna i ti dragi ljudi.

SRDELA

Sletio s puta Srdela sa „stojadinon“ u Zmijavcin. Iz nepoznati razloga. Kaže da mu se put smota ko kaiš od gaća i da se nije snaša. Ma nije nikomu ništa bilo, prošlo lišo. Gluva su doba i otolen dakako kući u Runović pješke. Sutra ujutro ustajanje. Nauzgorili se svi u kući. Pije se jutarnja kava. Govori mu ćaća:

- Ante, nisan čujo auto kad si doša.
- Neš ga ni čut ćaća - te mu ispriča šta mu se dogodilo.
- E moj Ante, sad moreš vozit magare, eno ti ga u pojati.

Pogodilo to Srdelu te ljutit odma sutradan kupio golfa. Prošlo par dana, obrati mu se ćaća s molbon da ga otra u Ercegovinu, u kupovinu. Srdela ko da ga jedva dočeka. Reče mu:

- Ćaća, eno ti magare u pojati pa vozi.

Naravno, nije Ante zlopantilo pa je ćaću ipak otra auton u Ercegovinu.

Ante Biočić Srdela

PAŠKO I ŠOKICA

Za stolon u gostionici side Mijo, Piva, Boro i Paško. Razgovor vodi dakako Paško. Priča kako je jedno vrime bio u rođaka u Vinkovcin ali da je nakon druge godine mora pobignit kući u Runović. Razlog je bila jedna šokica koja ga je progonila svakodnevno. Tetka u Vinkovcin ga ohrabrivala, hvalila potencijalnu mladu i njezine vještine, ma nije moga više. Veze li veze.

Nakon par godina dolazi mu u posjet u zavičaj rođak iz Vinkovaca i govori kako šokica još pita za njega i da ga nije pribolila...

U ta čas diže se za stolon Mijo i reče:

- Ljudi, ajmo kući dok se nije oženio!

Svi ko jedan ustaše i uputiše se izlaznin vratima.

Paško Puljiz Vitez usnuo u krčmi

PRAZNA KOLA

Pokojni Milkić je ima konja koji bijaše amortizira, star i izrađen. Spa na jednu manu - nije moga vuć uzbrdo, nit vuć prazna kola. Jedne prigode na Ljubičića ploči, usri sela vukuć kola, konj pane.

Uzalud su bila sva nastojanja Milkića da ustane i razni trikovi koje je upotrebljava. Na kraju videć da konj neće s mista, sađe sa zaprežni kola. Uze škurju, dođe do konja te ga poče udarati govoreć:

- Ustani, šta simuliraš!

OSVAJAČ SRDELA

Srida. Skalinin ispod Pazara u Imotskom ide Srdela prema tržnici. Odozgar slazi zgodna mlada žena, ka da si je izvuka iz modne revije. Ma desetak metara prija nego će se mimoić sa Srdelon zape nogon, posrni ko da će past, ali nakon par koraka se ispravi i ustabili metar-dva prija Srdele. Na to će Srdela:

- Auuu, Bože moj, šta bi bilo da san zgodniji?

PARTIJA

Priča mi Sekul.

U ono vrijeme, „jednog druga” su trebali primiti u partiju. Sazvan je sastanak i stari odani članovi o tomu raspravljaju. Jedan se diže protiveć se primanju kandidata. Međutim, drugi „stari drug” koji je inače bio poznat po psovci i beštimanju se svesrdno zalaga da se kandidat primi u članstvo obrazlažući to sljedećim ričin:

- Drug je veći beštimađur od mene, a u fratra puca stinan ka u vriću.

Na kraju, a obzirom da su to bile karakteristike idealnog kandidata, isti je primljen.

IZ RAJKOVE SKRINJE

Pojavili se pametni mobiteli (moš mislit). Tako jedan nabavi i Pevin prijatelj, al slabo je ovlada baratanju s ton tehnikom, što je potvrda u sljedećoj priči. On i Peva slušali misu. U jednom trenutku mu zazvoni mobitel, a on se nađe u panici jer ga nije zna izgasit. Nakon par nerozni pokušaja Peva mu reče:

- Sidni na nj. Zaduši ga!

Rajko Protrka

OKO

Na Hvaru radila jedna naša građevinska firma. Di je bio smještaj radnika, nedaleko bila gostionica. Tute se pekli janjci. Ma kad sve zbrojiš i oduzmeš ne moš sebi priuštiti janjetinu jer ćeš otić u minus. Jedan od nji dođe na zadovoljavajuće rješenje. Od pečenja kupi glavu (20 kuna). Joze Tucak mu se primiće te ga zamoli:

- Mogu li dobit samo jedno oko?
- Ne more. Ja san ga zbog očiju i kupio - odgovori mu pajdo.

ZAVIT

Išlo se na hodočašće u Sinj. Lito. Iz grupe se izdvoji jedna gospođa te u žbunu uz put se pomokri i brzo vrati u grupu, te nastavila pješačit. Kako je to obavila u žurbi ostaše vidljive nazad bile gaće, zavrnila se vušta... jednostavno životopisno za vidit što su sviranjen popratili vozači kad bi naišli automobilon. Njoj niko ništa nije govorio. Ipak je doznala prija Sinja da nije baš „posložena” kako triba, i odma je napala svoga čovika:

- Sram te bilo, što mi nisi kaza?

- Otkud ja znan kako si se ti zavitovala doć u Sinj - branio se čovik.

RIBA

Jokići su poznati lovci i ribolovci, od pantivika. Često budu uz jarugu između Runovića i Vinjana Donji, mogu se viditi motkon kušaju uvatiti ribu. Uspješni su oni u tomu, ma sve su to manja komada. Na tom području je jednom Faketi peca i uvatio šarana od četiri kila. Jakov (Jokić) mu govori u pol zbilje i u pol šale:

- Lako je tako, ja san ga ranio cilu godinu (misleć na podasipanje koje je vršio).
- Je - odvrati Faketi pa nadoda - lipo si ga ranio kad san ga ja uvatio na suv krov.

PUNICA I ZET

Zmijavci. Doša zet u punice. Teče razgovor.

- Za čega si? - upita ga punica

- Za ničega - odgovori zet.

- Znan. Znan. Da je drugačije ne bi zapa moje Mare - zaključi punica.

PAJO U SREDNJOJ ŠKOLI

Imotska gimnazija. Bio sat matematike. Profesor Šušak (strah i trepet). Prozva Šušak Paju te ga upita korijen iz nekog broja. Pajo odgovori:

- Professore, ne bi van ja tu ništa moga bez maškline.

Inače se najviše pouzdava u svoju snagu.

Čuvši odgovor Šušak „poludi” te mu doda:

- Žalostan ti ne bijo. Sutra dovedi u školu ćaću, mater... i svu užu rodbinu.

MEŠTAR KOCA

Moj badžo Koca vrstan je bravar i limar. Radio u firmi koja je bila pri izdisaju. Međutin, on je govorio da nema veze, da more priživit oštrec kodirače. Al nije prilagođavanje novonastalin uvjetin baš išlo glatko te se u jednom momentu zaposli kod privatnika. A privatnik ko privatnik, dušu bi ti uzeo a najradije ti ne bi platio ništa. Gona li gona, a vručine ko nikad. Utužio badži taj naporan ritam, i ostala je upanćena njegova rečenica:

- Ako se nastavi ovako, mogu božičat s pokojnin ćaćon!

CARINA

U glavnoj ulozi carinik iz Zmijavaca. Priko granice prilazi jedan hercegovački „tajkun”, ali kako je sredina mala, znaju na granici da ima rak pa carinikove kolege komentiraju, sažalijevajući se nad takvom sudbinom. On baš i nije pratio razgovor, a tijuć sudjelovat u njemu reče:

- More imat šta oće kad ima pare.

KAVA

Ovo je događaj iz starih vremena, kad se tek počela pit kava. Procedura je bila, sirovo zrno, pa se zrno ispeče, potom se samlije u ručnon mlinu i tada je spremna za kuvanje. Glavni lik priče Pelivan se naruči kod cura za kavu koju će donit kad dođe na večer na silo.

Doša on i prijatelji mu kako je bio i dogovor, prida sirovu kavu kako je i obeća i čeka se uz prigodni razgovor. Ma dočekat kave nikako. Čekali, čekali... Pelivan na kraju upita curu:

- Dobro, šta je s ton kavon?
- Ma još se zeru strpite, malo je poživa - odgovori cura.

Zaviri Pelivan na šporet. Ima je šta vidit, u posudi grolja voda i sirova zrnja kave.

RAZGOVOR S AMERIKON

Grgo razgovara sa svojbinon u Americi, srida je. U te mire banu u kužinu Ikarić, maše, nerozan i gestikulira rukan da Grgo prikine razgovor, što i Grgo učini, rekavši da će ih nazvati poslije, a misleć da je nešto izuzetno hitno Ikariću, upita ga:

- Šta je?

- Ma kla bi kravu, je li ti vaga zauzeta za subotu?

Srića što je Grgo bio naravan čovik.

NJIVA

Brajkan ima njivu u Milasovu polju nasuprot brane u Zmijavcin, na kojoj nije bio dugo godina, a kako je sve zareslo u travu ne more je nać, što je isprića Miji Grgušiću:

- Tu svoju njivu nikako ne mogu nać.
- Ko da je to čudo - odgovori Mijo - ja navečer kad se vraćan iz gostionice jedva nađen svoju kuću a svaki dan san u njoj, a ti nju nisi vidio ima četrdeset godina.

ŽICA

Kopalo se za duvana. Dublji kop. Među ekipon je i Juko. Po strani sidi na suvozidu gazda a vino uz njega (demejana i čaša). Duvan je, inače, kad bi se posadio napadala jedna vrst guje koju su zvali „žica“. Prigrizla bi korijen u zemlji i duvan bi se osušio.

Ko kopajuć naiđe žicu ima pravo kod gazde popit čašu vina. Slabo je tada bilo vina a oskudica je bila i drugi matrijala. Juko se snaša. Kopajuć naiđe na žicu, pokaže je, gazda mu natoči čašu vina, on nastavi kopat ali ne ubije žicu već je spremi u džep. I tako tijekom dana desetak puta pokaže gazdi žicu. Uz večaru su otkrili Jukinu barakinadu, ma nije ga brigalo jer se ispokojio vina, koje ga uljuljalo da mu je sve bilo ravno.

VIJEST IZ ZAVIČAJA

Godina podbacila. Grožđa neće biti. Vina će biti u neograničenim količinama. Na tržište ide novo vino - ŽLIBUN BIJELI. S obziron da je naliv bio odličan, količine su neograničene. Narudžba kod: Franko Lubina - Davranović.

Franko Lubina

PRODAJA KRAVE

Rus prodava kravu. Domaća krava buša. Mala zahvalna za držat jer jon triba malo rane. Proda je on kumu, i na odlasku kum ga pita:

- Kako ću je zvat?

- Zovi je Brezmlikulja - odgovori Rus.

Nakon nikog vrimenta trevi ga kum pa mu se pojada:

- Ti meni kume reče da daje od šest do osan litara mlika a ja jedva umuzen dva.

- Slušaj kume - odvrati Rus - ti očito imaš problem s abakon, pa Bog te pomoga, je li od šest do osan dva?

KOZE

Ima je Marko veliko stado koza, ma bile su izgledon dosta ispaćene. Kost i koža. Kad je Rajko reka Peri Đikoviću (obitelj s dugom mesarskom tradicijom) da je to praktično jer ne treba daleko ić tražit robu, Pere mu je na to odvratio:

- Čuješ mali (bi mu to uzrečica), njegove bi kozliće moga peć na Veliki petak. Ne bi se omrsio.

CRNA JAMA

Zašalovali zidove crne jame i triba je nalit. Crni je majstor i on je u rupi, a Marijan će mu dizalicom spuščati kolica s malterom, a Crni ga je upozorio da samo stoji gori i spuščati kad mu on kaže. Međutim, dizalica nije bila učvrščena kako triba i Marijan i dizalica i kolica završe na dnu jame. Kako je Crni loše čujao, učinilo mu se da je nešto klapnilo, i okrene se. Ima je šta viditi. I Marijan i dizalica upali k njemu na dno jame. Kad je on to vidio, dreknu na Marijana:

- Jesan ti kaza da ne slaziš?

Jadni Marijan slomio nogu i dobro se ugruva. Ostalo je legenda koja je ušla u povijest.

KOKOŠ

Kod Lubinovi kuća u Runoviću, kod Borine kuće, jedan vozač pri brznoj vožnji udario automobila kokoš. Sta on, valja ne grišiti dušu, vidi kokoš mrtva, ali nije satrvena, more se upotrijebiti za lonac. Osvrne se gleda li ga iko, uzme kokoš, otvori gepek i taman da će je staviti za daljnji transport prema loncu. Pojavi se odnekud Boro te drekne na nj:

- Šta je, neš zar š njon na hitnu? Amo kokoš!

ZATVOR

Završio Pelivan u zatvoru. Sve su to bili nekakvi sitni prikršaji ali nakupilo se i smistili ga iza rešetaka. Bila zima. Kako je gužva u zatvoru, a on nije neki veliki kriminalac upravitelj ga odluči pustiti prije vikenda te mu to obznani, ali da nikomu ne govori. Na ovu oduku Pelivan mu odgovori molbon:

- Molio bi vas ako bi mogao ostati još nediljak dana? Kod kuće sam slab s drvin.

IKO U NJEMAČKOJ I DOMA

Oša Iko u Njemačku radit i zaradit. A da bi to išlo mora je šćedit. Jedne prigode ode u trgovinu kupit nešto za poist, ali gleda jeftinije. Na polici uz konzerve gulaša i neke druge konzerve, ali puno jeftinije i kupi on četiri-pet tih. Doša kući, otvorio i počeo ist. Nije ni tako loše. Uto mu na vrata ulazi cimer koji je bolje razumio njemački te mu priopći da je to rana za ćukenja. Ali nije se Iko da smest, jer ne more vratit robu a i nije tako neukusno te odvrati kolegi, a više se obraćajuć râni:

- Pod gulaš san te kupio, pod gulaš ću te i poist!

*

Kad se vratio iz Njemačke triba kupit sino. Vile, grablje... starinski kako je nekad bilo. Utužilo njemu. Prikupio u manje plastiće, doša kući i govori sinu:

- Dodijalo mi je. Ajde dotraj piću s polja ili je zapali!

- Dobro - odgovori sin i ode.

Sijo Iko isprid kuće, pije bevandu i gleda pravac polja vatajuć zraka od umora. Odjednon u polju zadimi baš iz pravca di mu je livada.

Zavapi Iko prema ženi:

- Ženo, oni naš manitaš nikad me u životu nije poslušâ, ma di baš sad!

RH KOKOŠINJAC

Sva ta dreka u kokošinjcu
i velika graja
u biti je gotovo uvijek
samo zbog jaja.

Emil Vidošušić

IMOTSKA BURA

Kako je jako puvalo toga dana Ivica „Pićin“ je reka da je dicitu iz trećeg razreda vraćalo u prvi.

ČOVİK KOJI SE BOJI SUPRUGE

(zlatno pravilo)

Čovik koji sluša ženu

nema se čega bojati.

OTKRIĆE

Slovenac naša izgubljeni grad

mi – čitavu državu.

JESTE LI ZNALI...

Da je majstor reka za jednog pokojnika: Od kad je umro ko da je propa u zemlju.

Da je Ćuk Škoro reka: Moli Boga ali ni s đavlon se ne zavadi.

Da je Mijo reka: Svi putovi mi pašu, samo mi kuća s neruke.

Da Ćiro i Ćeja imaju desetero dice.

Da je umro Miško - ravna mu zemlja.

Da je čovik pita Jakova ima li 50 eura, a on mu odgovorio da ima.

Da je Brko, kad se igralo briškule, reka suigraču zetu Anti da se podigne a ovaj se usta.

Da je Gan (kladioničar) pita u strica 100 kuna da se obrani, a on mu odgovorio da mu kaže ko ga napada pa će njega stric sredit.

Da bi Colje ima običaj kazat za nekoga ko priča budalaštine: Na svaku njegovu moga bi uvest auto.

Da je Ruić kaza: Starom vuku treba mlade janjetine a mladi vuk more kakve oćeš.

MALI RJEČNIK LOKALIZAMA

bent - staza uz kanal, nasip uz rijeku

grijota - grijeh

karar - prava mjera (za piće), postojanost, granica

kučar - kućica za svinje (i druge životinje)

level - razina, mjera, stupanj, ujednačena količina

màta - armaturna mreža željeznih žica za beton

mìra (u te mire) – u to vrijeme, trenutak

rondža - prigovara

sîno - sijeno

stro - sestro

škurja - bič

treviti - susresti

ukumiti - uperiti (pušku)

veta - feta, komad hrane, kriška

vušta - ženska podhaljina izrađena od vuštena platna

žlibun (žliba) - limeni žlijeb za prikupljanje kišnice s krova

O PISCU

Ivan Bitanga Šujan rođen je 1959. godine u Runoviću, gdje i danas uživa umirovljeničke dane. Ovo mu je sedamnaesta knjiga, druga s humorističkom prozom. Član je Društva hrvatskih književnika Herceg Bosne u Mostaru, sudjeluje na više književnih i kulturnih priredbi.

KAZALO

IVANOVA NOVA DOTA ANEGDOTA (Mladen Vuković).....	5
KONJ	9
JURETA I IVA	10
KARTANJE ZA KOKOŠ I PURU	11
DOMOVINSKI RAT.....	12
POSKOK.....	13
GASTARBAJERSKA PRIČA	14
SUSRIT.....	15
OSVAJAČI	16
UTAKMICA	17
PSIHIJARIJA	18
MIJO VERTIKALAC U ŽENSKOM WC-U.....	19
PROBA U HAJDUKU	20
ŽELJEZNE MATE	21
OBID.....	22
MOGLO JE	23
PERICA LONČAR.....	24
PARTIJA KARATA.....	25
STOLICA	26
OĆU, GOSPOĐO.....	27
RUNOVIĆKI IZUM.....	28
LOV	29
ČELE	30
KIRURŠKI	32
PRVI DAN ŠKOLE	33
DANAŠNJA OMLADINA	34
ALKOHOL	35
TETAK.....	36
MIKIĆEVE VRATOLOMIJE.....	37

VOZAČKI.....	40
EKONOMSKA KLASA	41
TREŠET	42
MIKIĆ I MIROVINA	43
KAMUFLAŽA	44
KRUV NAŠ SVAGDANJI.....	45
ŠVABO.....	46
MRŠAVA MAČKA	48
ZALIVANJE VRTLA	49
DO POLA	50
LIČENJE	51
KORIZMA	52
MAČKARI	54
MAŠĆENJE	55
RUČAK.....	56
RAZGOVOR	57
TRGOVINA	58
SVATI	60
DVISTA MILIJUNA	61
GLAVOBOLJA	62
KAVA.....	63
KAVA U TIŠINI	64
VRBA	65
NARAVNI KARTAŠI	66
POLJOPRIVREDNI JEZIČNI ZAPIS	67
ULET NA IMOTSKI NAČIN.....	68
MAĆA.....	70
RAKIJA.....	71
STRIC PERE.....	72
MILAN	73
FRATROVA SPIZA	74
IĆE.....	75

SRDELA	76
PAŠKO I ŠOKICA	78
PRAZNA KOLA	80
OSVAJAČ SRDELA	81
PARTIJA	82
IZ RAJKOVE SKRINJE	83
OKO	84
ZAVIT	85
RIBA	86
PUNICA I ZET	87
PAJO U SREDNJOJ ŠKOLI	88
MEŠTAR KOCA	89
CARINA	90
KAVA	91
RAZGOVOR S AMERIKON	92
NJIVA	93
ŽICA	94
VIJEST IZ ZAVIČAJA	95
PRODAJA KRAVE	96
KOZE	97
CRNA JAMA	98
KOKOŠ	99
ZATVOR	100
IKO U NJEMAČKOJ I DOMA	101
RH KOKOŠINJAC	102
IMOTSKA BURA	103
ČOVIK KOJI SE BOJI SUPRUGE	103
OTKRIĆE	103
JESTE LI ZNALI	104
MALI RJEČNIK LOKALIZAMA	106
O PISCU	107

SPONZORI

GRAD IMOTSKI

OPĆINA RUNOVIĆ

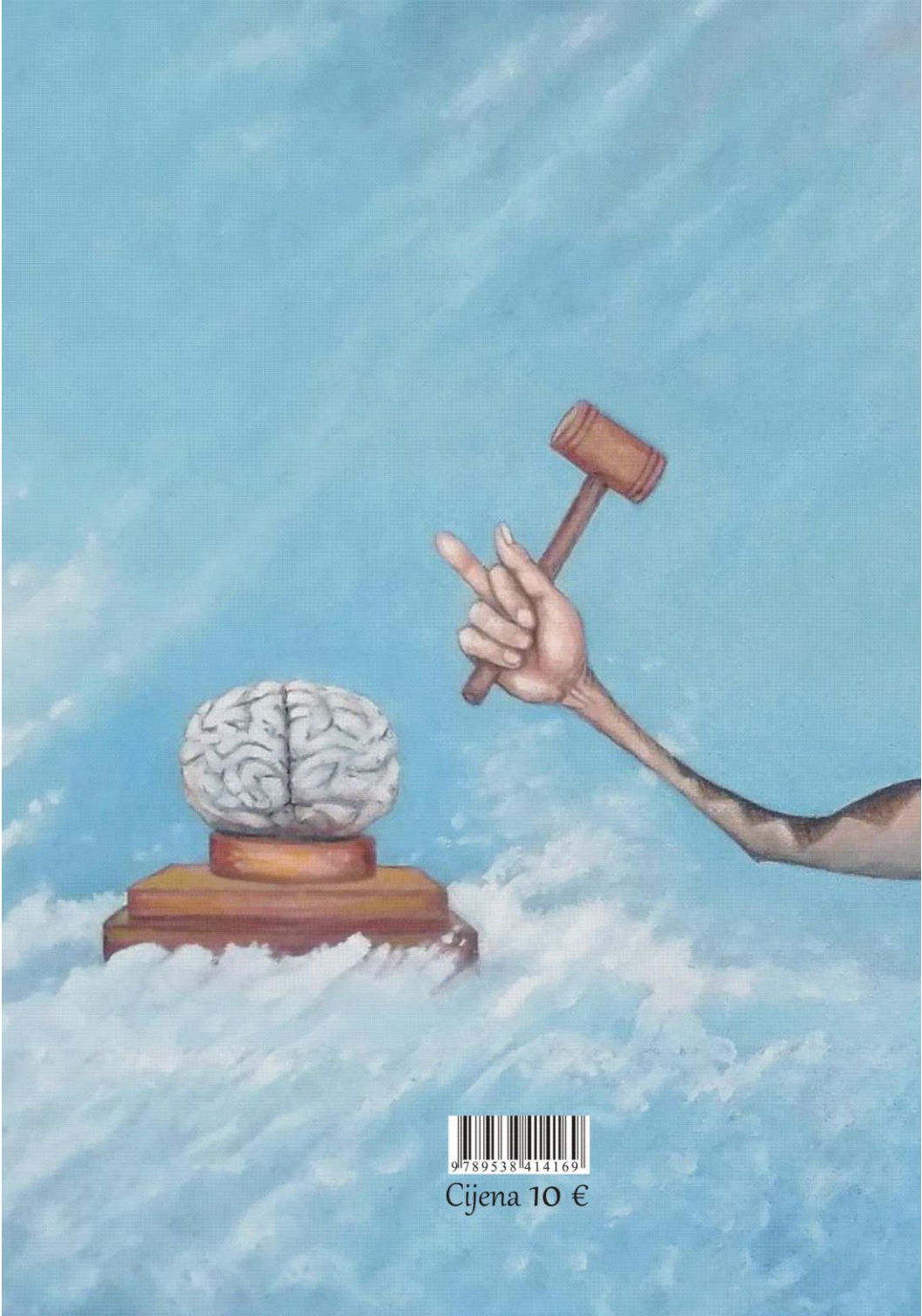
MIJUKIĆ PROM

TV SERVIS KIKI

A.B.M. TIM

Cijena 10 €